

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΙΔΟΣ.

1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1877. — ΑΡΙΘ. 2.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

III. 'Εν Μαδαγασκάρη.

(Συνέχεια, ἴδε προηγούμενον Δελτίον).

Μετ' οὐ πολὺ τὰ κιβώτια ἐφθασαν καὶ διεθέσμεν τρεῖς ἡμέρας εἰς διανομὴν τῶν Γραφῶν. Κατὰ τὰς τρεῖς ἐκεῖνας ἡμέρας ἡ οἰκία ἡμῶν ἐπληροῦτο ἀνθρώπων ἀπὸ πρωῒας μέχρις ἑσπέρας, ἡδυνήθημεν δὲ νὰ κυκλοφορήσωμεν μεταξὺ αὐτῶν κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνουν 3000 ἀντιτύπων τῆς Γραφῆς ἐν συνόλῳ, ἐξ ὧν εὐχαρίστως ἀναγγέλλω ὅτι διὰ τὰς 2000 ἐπληρώθη τὸ ἀντίτιμον. Δὲν βλέπομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος σημεῖα ἀποσθέσεως τῆς ἀγάπης ταύτης πρὸς τὸν Θεόν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1874 ἐξεδώσαμεν εὐκόμιστον ἐκδοσιν τῆς Γραφῆς, ἣν χάρις τῇ γενναϊοδωρίᾳ τῆς Ἑταιρίας ταύτης δυνάμεθα νὰ χρηρηθῶμεν εἰς τὴν κατωτάτην τιμὴν ἐνὸς σελινίου (1,25 δρ). Πρὸ πολλοῦ ἠξέλομεν Γραφὴν ἐνὸς σελινίου, καὶ νῦν δυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν τῷ λαῷ τὸ πρὸ πολλοῦ ποθοῦμενον βιβλίον τοῦτο.

Κατὰ τὴν πρώτην τῆς πωλήσεως πρωΐαν σχεδὸν πᾶς τις ὃν ἀπῆντων εἰς τὴν κεντρικὴν ὁδὸν τοῦ Ἀνταναναρίβου ἔφερε μίαν Γραφὴν, τινὲς ἔφερον τρεῖς καὶ τέσσαρες διὰ τὰ διάφορα τῆς οἰκογενεῖας τῶν μέλη. Ἡ βίβλος εἰς τὸ ἐξῆς κατήντησε τὸ μόνον βιβλίον τοῦ Μπλαγασίου λαοῦ. Δὲν εἶχον φιλολογίαν ἰδίαν αὐτοῖς, ἐπὶ δὲ καὶ μέχρι τοῦ ἐνεστώτος χρόνου τὰ βιβλία τὰ ὅποια ἔχουσιν εἰσὶν ὀλίγιστα. Εἶχομεν παράδοξον φαινόμενον τῶν ἰδεῶν τῶν ἰθαγενῶν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο. Ἐνίοτε ἤρχοντο εἰς τὰ γραφεῖα ἡμῶν, καὶ ἐθεώρουν μετὰ μεγάλου θαυμασμοῦ τὰ βιβλία τὰ τοποθετημένα ἐν ταῖς θήκαις καὶ ἔλεγον «εἰσὶν ἄρα γε ταῦτα πάντα Γραφαί.» Οὐδὲν ἕτερον βιβλίον ἐγίνωσκον πλὴν τῆς Γραφῆς. Πρὸ τίνος χρόνου ἦτον ἐν Ἀνταναναρίβῳ εἰς Κρέολος ἔμπορος ὅστις πολὺ προσέβαλε τινὰς τῶν ἰθαγενῶν. Ὁχλος ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν του, κατέλαβεν τὴν περιουσίαν του καὶ ἄνθρωποι ἔτρεχον εἰς πάσας τὰς διευθύνσεις φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ὅ,τι καὶ ἂν ἠδύναντο νὰ εὗρωσι παρ' αὐτῷ. Εἷς ἤρπασε τὸ καθολικὸν βιβλίον τοῦ ἐμπόρου, καὶ κρατῶν τοῦτο ὑψηλὰ, ἐκρυζάγεε γεγρονθὶα τῇ φωνῇ «Ἐλάδωμεν τὴν μεγάλην Βίβλον, ἐλάδωμεν τὴν μεγάλην Βίβλον.» Τοῦτο ἀναφέρω ὡς παράδειγμα ὅτι ἡ Βίβλος μέχρι τοῦδε ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν Μπλαγασίων ὡς τὸ ἴδιον αὐτῶν βιβλίον· καίτοι δὲ δὲν θέλομεν ἵνα τοῦτο ᾖ ἡ ἱστορικὴ κατάστασις τῶν πραγμάτων, ἐπιθυμοῦμεν ὅμως ἡ Γραφὴ νὰ ᾖ τὸ πρῶτον αὐτῶν βιβλίον, καὶ τὸ βιβλίον τὸ ὅποιον ν' ἀγαπῶσι πλείότερον.

Ἐπιθυμῶ ν' ἀναφέρω ὑμῖν περὶ τῆς θέσεως ἣν ἔλαβον τρεῖς τῶν ἐν Μπλαγασκάρῃ ἡγεμόνων πρὸς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὁ βασιλεὺς Ραδαμά δ' πρῶτος, βασιλεύων ὅταν οἱ πρῶτοι ἱεραπόστολοι ἀπεβιβάσθησαν ἐν Μαδαγασκάρῃ, εἶπεν ἡμέραν τινα, πλῆττων τὸ στήθος του ἐφ' ὅσον ἐλάλει. «Ἡ Β.βλος μου εἶναι ἐνταῦθα.» Δὲν εἶχεν ἀνάγκην γραπτοῦ λόγου· εἶχε ἐνδότερον βίον ἱκανὸν εἰς τὰς ἀνάγκας του. Μετ' ἐχρίζετο τὴν Γραφὴν, οὐχὶ ὡς ἀντίπαλος αὐτῆς ἀλλὰ διὰ περιφρονήσεως. Εἴτα ἦλθεν ἡ βασίλισσα Ραναβάλα. Ἦτο δριμύειν ἀντίπαλος τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ διέταξε πολλὰ αὐτοῦ ἀντίτυπα δημοσίᾳ νὰ καταστραφῶσιν.

Ἀλλὰ τί εἶδομεν, κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη; Ἦμην παρὼν κατὰ τὴν στέφιν τῆς ἐνεστώσης βασιλείας Ραναβάλας τῆς δευτέρας. Ἐκάθητο ὑπὸ λαμπρῶς κατεσκευασμένην σκιᾶδα, ὀλόχρυσον, περὶ δὲ ταύτην ἦσαν ἐγγεγραμμέναι αἱ λέξεις, «Ἐδῶκα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνην, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίαν.» Ἀκριβῶς ὑπὸ τὴν βασίλισσαν Ραναβάλαν ἐτίθετο μικρὰ κεκοσμημένη τράπεζα, ἐπὶ δὲ τῆς τραπέζης ἐκείνης ἔκειτο κομψῶς δεδεμένη Βίβλος, δῶρον τῆς Ἑταιρίας τῷ βασιλεὶ Ραδαμάχ. Οὕτω ἡ βασίλισσα Ραναβάλα διεκήρυξεν ἐπὶ παρουσίᾳ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς ὅτι ἀπέρριψε τὴν εἰδωλολατρείαν, ὅτι δὲ ἡ πίστις αὐτῆς ἔκειτο ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Εὐτυχῆς λογίζομαι δυνάμενος νὰ εἶπω ὑμῖν ὅτι ἡ βασίλισσα Ραναβάλα ἀναγινώσκει τὴν Γραφὴν κατ' ἰδίαν, ἀκούει αὐτὴν ἀναγινωσκομένην καὶ διδασκόμενην δημοσίᾳ πρὸς δὲ τούτοις εἶδον αὐτὴν διανέμουσαν τὸν θεῖον λόγον. Πρὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ἔτων παρῆν ἐν τισὶν ἐξετάσεσι σχολείου ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ βασιλείου περὶ τὰ 200 μίλια ἀπὸ τοῦ Ἀντοναναρίβου. Κατὰ τὴν λήξιν τῶν ἐξετάσεων ἡ βασίλισσα ἐδώρησεν εἰς τινὰς τῶν ἐπιμελεστέρων μαθητῶν πρὸ πάντων ὑμολόγια καὶ Γραφάς. Οὕτω δὲ ἡ βασίλισσα τῆς Μπλαγασκάρης ἀσχολεῖται εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς κυκλοφορίας τῆς Γραφῆς.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἐν ταῖς μεγάλας ἀνατολικαῖς
Αὐτοκρατορίαις.

Ἐπεσεκέσθη εἶπεν, ὁ Αἰδ. Ἐβενέζερ E. Jenkins τρεῖς μεγάλας χώρας τὰς Ἰνδίας, τὴν Σινικὴν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν ἀριθμοῦσας περίπου 600,000,000 κατοίκων. Εὗρον τὸν Ἰνδὸν ἐρωτῶντα ἔάν ἡ ἀλήθεια τοῦ Χριστιανισμοῦ δύναται ν' ἀποδειχθῇ· οἱ Σῖναι ἡρώτων ἔάν ὁ χριστιανισμὸς δύναται ν' ἀποζημιοῖ καὶ οἱ Ἰάπωνες ἐπόθουν νὰ μάθωσιν ἔάν ὁ χρι-